

Muistio puheenjohtajien neuvottelupäivät 25.11.2023, Tampere

Teema: diabetesyhdistysten uudistuminen.

Aluksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaja Anneli Pahta kertoi miten hyvinvointialueet tekevät yhteistyötä potilasjärjestöjen kanssa ja mitä se edellyttää potilasjärjestöiltä. Varhan alueella on yhteensä noin 900 potilasjärjestöä, joiden kanssa on lakisääteinen velvollisuus tehdä yhteistyötä. Selvää on, että järjestöneuvottelukunnasta huolimatta kaikkien potilasjärjestöjen kanssa ei pystytä tekemään yhteistyötä eikä varsinkaan pienimpien järjestöjen ääni kuulu. Varha myös edellyttää, että avustuksia saavat yhdistykset kertovat palveluistaan Palvelutietovarannossa esimerkiksi vertaistuen osalta.

Suomen Ladun toiminnanjohtaja Eki Karlsson kertoi Suomen Ladusta ja sen tekemästä kehittämistyöstä erityisesti vapaaehtoistoiminnan puitteissa. Kehittämistyön pohjana he ovat tehneet perusteellisia kyselyitä jäsenistöstään ja heidän kiinnostuksen kohteistaan vapaaehtoistoimintaan. Ladun kyselyistä nousi mm. esiin, että vapaaehtoisuutta miettivät jäsenet ovat kiinnostuneita enemmän tapahtumien ja retkien järjestämisestä kuin hallitustyöskentelystä. Yhdistykset kuitenkin tarjoavat ensimmäisenä mahdollisuutta hallitustyöskentelyyn.

Alustusten jälkeen puheenjohtajien neuvottelupäivillä työstettiin ryhmätöissä diabetesyhdistysten uudistumista. Työskentelyssä oli mukana liiton hallituksen jäseniä. Joka ryhmässä oli myös vähintään yksi Diabetesliiton työntekijä ja/tai johtoryhmä jäsen kirjaajana.

Ryhmiä oli yhteensä viisi, joista kaksi keskusteli kasvokkain kokoustilassa ja kolme muuta Google Meetin välityksellä. Osallistujia oli yhteensä 30, joista 19 osallistui etänä ja 11 paikan päällä.

Miten diabetesyhdistysten pitäisi uudistua muutosten keskellä?

Ensimmäiseksi ryhmät keskustelivat siitä, miten diabetesyhdistysten pitäisi uudistua muutosten keskellä.

Selkeästi nousi esiin tarve isompien, hyvinvointialueen kokoisten, yhdistysten aikaansaamiseksi. Perusteina oli erityisesti paine ammattimaistaa toimintaa, vaikuttaminen hyvinvointialueella sekä yhteenlasketun hallinnollisen taakan keventäminen.

Samalla paikallinen toiminta voisi jopa vilkastua, kun alaosaston/kerhon/satelliitin toiminta olisi hallinnollisesti kevyempää. Paikallisesti yhteistyö muiden potilasym. järjestöjen kanssa nousi myös esiin.

Myös digitaalisuus nähtiin mahdollisuutena ja samalla realiteettina perinteisen toiminnan rinnalla.

Mitä pitää tehdä muutosten aikaansaamiseksi?

Tavoitetilan kirkastamisen jälkeen ryhmissä pohdittiin konkreettisia askelia muutoksen aikaansaamiseksi. Ensimmäisenä tarvitaan rohkeutta ja yhteistyökykyä käynnistää muutos kohti isompia yhdistyksiä.

Voimakkaasti nousi esiin myös tarve saada tavalla tai toisella yhdistykseen palkattua työvoimaa vapaaehtoisten tueksi, mahdollisesti niin että he olisivat Diabetesliiton palkkaamia. Myös hyvinvointialueiden toiveet ammattimaisemmista yhdistyksistä nousi esiin esimerkiksi avustusten saamiseksi ja kumppanuuksissa.

Myös keskusjärjestön ja diabetesyhdistysten yhteistyön tiivistäminen ja työnjaon kirkastaminen nousi keskusteluissa esiin.

Ryhmätöistä koosti,

Janne Mikkonen
järjestöjohtaja